

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: الهیات و معارف اسلامی گرایش تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی ۱۲۲۰۲۵۲

۱- چرا دولت اسلامی، از پیچیده ترین مفاهیم در بررسی های سیاسی محسوب می شود؟

۱. برخورداری دولت اسلامی از سنن مختلف عربی، ایرانی و رومی در بطن خود
۲. قرار گرفتن مسئولیت زندگی افراد اجتماع به طور کامل بر دوش دولت اسلامی
۳. به دلیل تلاقی دین و سیاست در دولت اسلامی
۴. گسترده بودن دولت اسلامی در مقایسه با دولتهای پیش از خود

۲- اندیشمندان اهل سنت کدام دوره از تاریخ دولت در اسلام را نمونه اعلاى دولت اسلامی تلقی می کنند؟

۱. خلافت امویان
۲. خلافت عصر اول عباسی
۳. خلافت عثمانیان
۴. خلافت راشدین

۳- کدام یک از گزینه های زیر از جمله دلایل شیعه برای تحلیل تاریخ تحول دولت در اسلام محسوب نمی شود؟

۱. مقایسه خلافت تاریخی با دولت آرمانی یا خلافت شیعه
۲. ارزیابی نقطه ضعفهای تاریخی خلافت و استفاده از آن برای بهبود نظریه سیاسی خاص خود
۳. ارزیابی نسبت خلافت تاریخی با مفاهیم و ساختارهای سیاسی - فرهنگی دوره جاهلی و بازتولید جاهلیت در خلافت
۴. بررسی آثار تحولات خلافت بر سرگذشت آینده مؤمنان و تمدن اسلامی

۴- کدام نظریه درباره دولت اسلامی، تحلیل مفاهیم سیاسی و ساختار دولت را نه از مدینه الرسول(ص) بلکه پیش از آن می داند و به تحلیل تبارشناسانه آن علاقه مند است؟

۱. نظریه دولت عربی
۲. نظریه پیوند دولت با دعوت
۳. نظریه دولت دینی
۴. نظریه دولت تاریخی

۵- در کدام نظریه درباره دولت اسلامی، به طور عام از چشم انداز سنتی مذهب اهل سنت به دولت های اسلامی نگریسته می شود؟

۱. نظریه دولت امضایی
۲. نظریه دولت دینی
۳. نظریه دولت در جامعه دینی
۴. نظریه دولت اهل سنت

۶- عوامل ساختاری مؤثر در گسترش آسان اسلام در یثرب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

۱. آشنایی قبایل اعراب یثرب با جنس تفکر توحیدی به واسطه هم جواری با یهودیان
۲. رقابت و خصومت دیرینه یثربیان با قریش و نفوذ ناچیز قبیله قریش در شهر یثرب
۳. آشنایی نسبی اعراب یثرب با مفهوم دین الهی و مفهوم مترقی دولت متحد
۴. وجود قبیله های درگیر باهم و نبود گروههای متحد و هم پیمان از متنفذان

۷- کدام یک از ارکان استقلال قبایل در یثرب پیش از هجرت رسول اکرم(ص)، ناظر به استقلال در روابط اجتماعی، آداب و رسوم، و سنت های ویژه هر قبیله بود؟

۱. نسب ۲. ربعه ۳. حسب ۴. اطم

۸- نخستین اقدام سیاسی - فرهنگی پیامبر(ص)، پس از پیمان عقبه دوم، به منظور گسترش اسلام در یثرب چه بود؟

۱. ارسال مصعب بن عمیر به یثرب برای مأموریت تبلیغی ۲. هجرت به یثرب و بنای مسجد الرسول در این شهر
۳. تأسیس دولت در یثرب و تغییر نام آن به مدینه الرسول ۴. تعیین نقیبان دوازده گانه از مسلمانان یثرب

۹- در سالهای اولیه تشکیل دولت اسلامی در مدینه در عهد حضرت رسول(ص)، حکم توارث ناشی از پیمان برادری(اخوت) تا چه زمانی ادامه پیدا کرد؟

۱. غزوه بدر اولی ۲. غزوه بنی قینقاع ۳. غزوه بدر کبری ۴. غزوه خندق

۱۰- کدام یک از گزینه های زیر از جمله ارکان چهارگانه دولت - شهر پیامبر(ص) در مدینه نبود؟

۱. جمعیت(امت) ۲. سرزمین (حرم) ۳. دین ۴. حکومت

۱۱- اولین گام ساختاری برای تأسیس نظم سیاسی بر اساس وحی اسلامی در مدینه از سوی پیامبر(ص) چه بود؟

۱. پیمان عمومی ۲. عقد اخوت ۳. تأسیس مسجد ۴. تبیین شرع

۱۲- مقصود از عبارت «مَنْ تَبِعَهُمْ فَلَحِقَ بِهِمْ وَ جَاهِدَ مَعَهُمْ» در صحیفه النبی یا همان قانون اساسی مدینه چه کسانی بودند؟

۱. تازه مسلمانان خارج از شهر یثرب و قبایلی جز اوس و خزرج
۲. قبایل یمنی هم پیمان اوس و خزرج در خارج از یثرب
۳. اعراب قریشی ساکن خارج از مکه و ناطق همجوار آن
۴. قبیله هایی از اهل مدینه که به دین اسلام نگروده بودند.

۱۳- در چند سال نخست حضور پیامبر(ص) در مدینه، دولت آن حضرت تنها محدود به این شهر بود؟

۱. سه سال ۲. چهار سال ۳. پنج سال ۴. هشت سال

۱۴- در همه توافق نامه هایی که بین پیامبر(ص) و هیأت های سیاسی قبایل (وفود) بسته می شد، چه اصلی از سوی آن حضرت در رأس قرار می گرفت؟

۱. صدقه ۲. جهاد ۳. توحید ۴. زکات

۱۵- در آستانه درگذشت پیامبر(ص) چه عامل مهمی موجب پیدایش و تکوین سه جناح متفاوت، با گرایشها و آرزوهای سیاسی متمایز در مدینه گردید؟

۱. خیزش قبایل بدوی برای شورش بر ضد دولت مدینه

۲. تحلیل قبیله ای از پیدایش و گسترش اسلام

۳. نارضایتی انصار از امتیازات داده شده به مهاجرین پس از فتح مکه

۴. حضور سران قریش در جامعه اسلامی مدینه در آستانه رحلت حضرت رسول(ص)

۱۶- کدام گروه و جناح سیاسی در صدر اسلام، در راستای مواضع سیاسی خود به آیه قرآنی «ان اکرمکم عندالله اتقاکم» استناد می کردند؟

۱. انصار ۲. خوارج ۳. مهاجرین ۴. مرجنه

۱۷- الگوی عهد و نصب (استخلاف) برای نخستین بار در انتصاب کدام خلیفه در دوره اسلامی به کار بسته شد؟

۱. عثمان بن عفان ۲. علی بن ابی طالب(ع) ۳. ابوبکر بن ابی قحافه ۴. عمر بن خطاب

۱۸- حصر خلافت در مثلث قریشی موجود در سقیفه (ابوبکر، عمر و ابوعبیده) با چه هدفی صورت گرفت؟

۱. خارج کردن خاندان بنی امیه از دایره مدعیان قدرت ۲. خلع دست بنی هاشم، بنی امیه و انصار از خلافت

۳. بیرون راندن بنی هاشم از دایره داوطلبان خلافت ۴. حصر خلافت در قریش برای اخراج انصار

۱۹- چه عاملی موجب شد تا قریش از پیشنهاد ابوبکر برای جنگ با اعراب در قالب جنگهای رده استقبال کنند؟

۱. روابط نزدیک مثلث قریشی با سران بنی امیه به ویژه ابوسفیان

۲. تلاش قریش برای باز یافتن دگرباره جایگاه سیاسی خود در ساختار جدید

۳. ارزیابی قریش در حفظ منافع خود در پرتو سرکوبی اعراب

۴. قدرت طلبی و نظامیگری اکثر تیره های قریش به ویژه بنی تیم و بنی مره

۲۰- مهمترین الزامی که ساختار دولت ابوبکر ایجاب کرده بود و عمر بن خطاب خود را ملزم به اجرای آن می دانست، چه بود؟

۱. پی گیری سیاست های جهادی ابوبکر

۲. انحصار قدرت و دولت در قبیله قریش

۳. دور نگه داشتن بنی هاشم از قدرت و مناصب دولتی

۴. ممانعت از قرار گرفتن علی(ع) در پرتو آشنایی نومسلمانان

۲۱- مهمترین الگوی توسعه سازمان خلافت در دوره خلفای راشدین را باید در کدام منطقه و در کدام شهر جستجو کرد؟

۱. مصر، فسطاط ۲. شام، دمشق ۳. عراق، کوفه ۴. حجاز، مدینه

۲۲- ترکیب شورای شش نفره عمر بن خطاب برای انتخاب و انتصاب خلیفه بعدی، حکایتگر کدام مسأله مهم تاریخی است؟

۱. تحول در اندیشه سیاسی مسلمانان به سمت انتخاب خلیفه
۲. بیم عمر بن خطاب از دست یافتن بنی امیه به قدرت و خلافت
۳. تثبیت اندیشه جاهلی قبیله محوری در اندیشه سیاسی مسلمانان
۴. نگرانی عمر از قدرت بنی هاشم و نماینده آن علی(ع)

۲۳- کدام اقدام عثمان گامی بزرگ برای قدرت اقتصادی خاندان اموی و تبدیل خلافت به پادشاهی محسوب می شود؟

۱. انتصاب افراد خاندان خود به حکومت ایالات مختلف ۲. باز گزاردن دست مروان به حکم در اهدای پول به امویان
۳. اهدای پول و مال فراوان به امویان از سوی شخص خلیفه ۴. تبدیل زمینهای عمومی به اموال خالصه

۲۴- بنا بر گزارش یعقوبی کدام والی عثمان از سوی امام علی(ع) پس از رسیدن به خلافت بلافاصله از مقام برکنار نشد؟

۱. معاویه بن ابی سفیان ۲. ابوموسی اشعری
۳. عبدالله بن ابی سرح ۴. عمرو بن عاص

۲۵- این نظر در باره منحنی قدرت در جامعه اسلامی که «خلافت، نخست بدون پادشاهی پدید آمد، آن گاه معانی و مقاصد آنها به یکدیگر مشتبه شد و باهم در می آمیخت. سپس، هنگامی که عصبیت پادشاهی از عصبیت خلافت تفکیک شد، به سلطنت مطلقه تبدیل گردید»، از سوی کدام مورخ مسلمان بیان شده است؟

۱. ابن مسکویه ۲. ابن خلدون ۳. ابن قتیبه دینوری ۴. ابن طقطقی

۲۶- تدبیرها و سیره خلافتی کدام خلیفه را می توان به صورت ویژه به عنوان الگوی حاکم بر زندگی سیاسی در دوره اموی دانست؟

۱. عبدالملک بن مروان ۲. ولید بن عبدالملک ۳. هشام بن عبدالملک ۴. معاویه بن ابی سفیان

۲۷- بنابر تبیین مسعودی در التنبیه و الاشراف از نهادهای اساسی در دولت اموی، کدام یک از صاحب منصبان جایگاهی در دولت مذکور نداشت؟

۱. کاتبان ۲. وزراء ۳. قاضیان ۴. حاجبان

۲۸- دیوان خاتم در دولت اموی، در دوره عباسیان به کدام دیوان تغییر نام داد؟

۱. دیوان انشاء ۲. دیوان توقیع ۳. دیوان رسائل ۴. دیوان الفض

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: الهیات و معارف اسلامی گرایش تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی ۱۲۲۰۲۵۲

۲۹- تعریف اصطلاح «استخراج» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

۱. گرفتن مالیات عشر از صاحبان مشاغل شهری و پیشه وران و دهقانان

۲. مصادره نصف اموال مأموران عالی رتبه دولتی پس از مرگ یا عزل

۳. تبدیل زمینهای عمومی بنابر خواست شخص خلیفه به املاک سلطنتی

۴. مالیات سرانه بر غیرمسلمانان ساکن قلمرو دولت اسلامی

۳۰- در میان گروههای مخالف و معارض امویان، پس از تثبیت قدرت شاخه مروانی آن، کدام گروه به دلیل پشتوانه سیاسی و مذهبی اش همچنان عرصه سیاسی به حیات خود ادامه داد؟

۱. خوارج

۲. زبیریان

۳. شیعه

۴. قراء